

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Stephani Thevpoli Bened. F. Patric. Veneti,
Academicarum Contemplationum Lib. X**

Piccolomini, Francesco

[Basel], 1590

VD16 ZV 12463

De Animae generatione. Cap. 6.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12918

niam in homine omnis animæ gradus reperitur: secundò, quoniam verè, propriè, & absolutè anima ea sola est, quæ compos est rationis; reliquæ sunt vmbrae, idola, & vestigia animæ. Et dum postremò dicitur, motum esse accidens, & actum secundum: respondeo, actionem animæ, & motum secundum, qui corporum est, esse accidens, & secundum actum; at substantialem animæ numerum, qui ex se excitatur, & ratiocinatur, denotatum per numerum se mouentem, proculdubio esse substantiam, & actum primum, initium secundi; ad quem numerum se habet primus ille motus, tanquam affectio insequens naturam eius, & nobis patefaciens animæ conditionem.

De Animæ generatione.

CAP. VI.

PLato in Phædro, nedum asserit, sed etiam demonstrat animam esse ingentam; in Timæo abundè de animæ generatione verba facit; adeò, vt sibi constare non videatur. Philoponus in disputationibus contra Proclum, nititur apparentem contradictionem soluere inquiring, animam rationis compotem à mente, sola ratione distingui: ea enim, vt abiuncta, dicitur mēs, siue intellectus; vt iuncta corpori, dicitur anima: in prima consideratione est ingenta, in altera genita est cum generatione corporum. Fallitur vir hic sapiens: primò, quia, ex sententia Platonis, anima, nedum ratione, sed etiam

re, distinguitur à mente: secundò, quia Plato in Timæo explicans animæ generationē, non ad coniunctionem cum corpore; sed ad naturam, & essentiam animæ respexit; vt mox apparebit: demum, quia in Phædro non mētem, quam vbiq̄e statuit imobilem, sed animam se mouentem, ex eo, quia se mouet, asserit ingenitam. Platonici varia de re hac dicunt: sed, vt rem paucis perstringam, assero, apparētem contradictionem pendere ex æquiuatione termini, generationis. Nam generatio dicitur: cū de his, quæ solūm fiunt, & non sunt; tum de his, quæ & fiunt, & sunt: anima est, & fit; vt est, non gignitur; vt fit, gignitur: corporea, cū solūm fiant, & non sint, solūm gigni dicuntur. Præterea, quia anima media est in vniuerso, & est primum initium motus, ac insuper pendet à mēte, & Idea; ea, vt initium primum motus, non fit; sic consideratur in Phædro: at dum consideratur absolutè, vt pendet à sua Idea; quæ in Timæo dicitur Patera, in qua commixtæ sunt animæ; sic est genita. Demum, vt est semper, dicitur ingenita; vt est constituta ex primis principiis, & generibus rerum, genita est. Sed dubitatio oritur; quia si mens pendet à Deo, & ea quoque includit omnia principia rerū; cur Plato in Timæo non ita posuit mentis generationem, vt posuit eam animæ? Ad hoc respicientes nonnulli, suspicati sunt ex opinione Platonis, solum Deum esse mentem: sub Deo locari animas, quæ eius redderentur

compotes & propterea primò anime assignari generationem, non mentis. Quæ sententia, quamvis probabilitate non careat, attamen ob varia apprimè dubia est: ideo, nedum à posterioribus, sed etiam ferè ab omnibus Platonicis, supra animam gradus mentium ponitur sub Deo ordinarum. Ad dubitationem, cur Plato earum non ponat generationem; respondeo, id non facere, quoniã mentes solùm sunt, & nõ fiunt: ideo Plato loquens de mundi generatione, ponit primò distinctionem inter ea, quæ solùm sunt; & ea, quæ fieri dicuntur. Præterea non ponit mentis generationem: quoniam generatio ex Idea pendet, mens solùm manat à Deo, non per Ideam gignitur: nam Ideæ ad mentem pertinent, & in ea sunt: ideo solùm ordinata sub mente, gigni dicuntur. Cùm anima à Platone dicatur genita, non propriè sumpta generatio, & in tempore facta denotatur: sed solùm indicatur æterna emanatio à primo opifice per eius Ideam, & præsertim asserendo mundum esse æternum. Anima non vna, sed triplex convenit generatio: prima est dependentia à mente per propriam Ideam, & cõpositio eius ex primis principiis, & generibus rerum: altera est complicatio eius cum corpore, quæ rectiùs dicitur descensus, quàm generatio: postrema est, dum à se egreditur, inferiores vitas generat, cum virtute imaginandi iungitur, ac mox excitata in se redit; in hoc enim statu consideratur & generatio

ratio progrediētis vitæ, & regeneratio suimet in reditu in seipsam; absolutè tamen regeneratio animæ est eius reditus in cœlum: quæ regeneratio à Plat. in lib. de Regno sub ænigmate denotatur, dum inquit, regnante Saturno moueri cœlum ab occasu in ortum, & homines nasci senes, mori pueros; hæc enim regeneratio senium animæ præsupponit, & dicitur fieri regnante Saturno, hoc est, præsertim munere contemplationis.

De Animæ compositione.

CAP. VII.

Vò longiùs ab ipso vno recedimus, eò magis labimur in multitudinē; quò magis distamus à primo simplici, eò magis in compositione versamur. Et quoniam anima in tertio gradu collocatur; iurè maior, cùm distinctio, tum compositio in ea reperitur, quàm in mente: immò cū anima sit omnium media, sit nexus omnium, iurè in ea omne compositionis genus debet modo aliquo reperiri. Anima varia consideratione quinque modis dicitur composita; primò ex rerum initiis, & generibus; secundo ex numeris; tertio ex numerosis concentibus; quarto ex initiis figurarum, triangulo scilicet, & circulo; quinto ex principiis motuum. Et quoniam simile simili cognoscitur; ideò his compositionibus anima, nedum cuncta ligat, sed etiam cuncta cognoscit; essentias, nume-